

12. 12. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Unijní soud posílil odbory

Cizí firmy, které by se chtěly přestěhovat do Česka, nebo české podniky, jež by rády zamířily za lepšími podmínkami do jiné země Evropské unie, se musejí mít na pozoru.

Skóre: 0.88

Název zdroje: Hospodářské noviny

Datum vydání: 12.12.2007

Nadpis: Unijní soud posílil odbory

Strana: 8

Rubrika: ze zahraničí

Autor: Radek Honzák

Náklad: 58615

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 12.12.2007 05:10

Identifikace: DCHN20071212020033 cz

Klíčová slova: právu (6x), Soud (4x), práva (3x), soudu (2x), odvolací soud (2x), právo, trest, advokát, rozsudek, soudní dvůr, právem, právní, soudců

NADTITULEK: EVROPSKÁ UNIE

/Od našeho zpravodaje/

Cizí firmy, které by se chtěly přestěhovat do Česka, nebo české podniky, jež by rády zamířily za lepšími podmínkami do jiné země Evropské unie, se musejí mít na pozoru.

Odboráři jim totiž mohou ve stěhování zabránit stávkou a dalšími akcemi. A budou na to mít právo.

Tak lze vyložit zlomový rozsudek, který včera vynesl Evropský soudní dvůr. Právo na stávku má podle něj "v odůvodněných případech, jako je ochrana pracovníků", přednost před jedním ze základních práv EU na volný pohyb služeb, osob a kapitálu.

Verdikt může mít dalekosáhlý dopad na unijní právo a pravidla podnikání v Evropské unii. Vytyčil totiž nové mantinely pohybu kapitálu i právům odborů.

Soud tím vstoupil do debaty o rovnováze ekonomické a sociální politiky, která probíhá zvláště od rozšíření EU o postkomunistické země s levnou pracovní silou.

Ostře sledovaný rozsudek je vyvrcholením sporu, který se táhne už přes čtyři roky.

Příliš levní námořníci?

Finský námořní dopravce Viking Line v roce 2003 oznámil, že zruší finskou registraci ztrátového

trajektu Rosella a předá jej své dceřiné firmě v sousedním Estonsku.

Loď měla dál plout pod estonskou vlajkou a s levnou estonskou posádkou, místo dražších finských námořníků.

Jenže finští lodníci se vzbouřili. Jejich odbory si stěžovaly londýnské Mezinárodní federaci pracovníků v dopravě, a ta vyslala do celé Evropy ostré varování: pokud některý z jejích členů bude vyjednávat s Viking Line, čeká ho trest.

Finský dopravce tak nemohl přesídlit do Estonska a odbory zažaloval. Britský soud mu dal nejdřív za pravdu, ale odvolací soud případ poslal do Lucemburku.

Třináct soudců nejvyšší právní instance Evropské unie včera dospělo k závěru, že za normálních okolností nelze svobodu podnikání v unii omezovat, v tomto případě ale prý byly odbory v právu.

"Cílem je totiž také ochrana a zlepšování pracovních podmínek lodníků," konstatoval soud, který případ vrátil do Británie ke konečnému verdiktu.

První bruselská odezva byla včera umírněná. Svazy zaměstnavatelů i odbory nejdřív chtěly komplikovaný rozsudek prostudovat. Evropská komise jej ale v první reakci označila za "vyvážený".

"Soud uznal, že právo na kolektivní akci je základním právem pracovníků. Na druhé straně ale sdělil, že jeho uplatnění normálně nemůže bránit ve využívání základních práv, jako jsou svoboda usazování a pohybu kapitálu," řekl mluvčí komise Mark Gray.

Za klíčové označil hledisko veřejného zájmu a otázku, jestli je akce odborů přiměřená.

Krach kvůli stávce

Situaci by měl vyjasnit další verdikt, který má soudní dvůr vynést za týden v obdobném případě.

Spor mezi svobodou podnikání v EU a sociální politikou je v něm ještě markantnější. A bude mít ještě větší dopad na podnikání českých firem za hranicemi.

Jde v něm tentokrát o lotyšskou stavební firmu Laval, která v roce 2004 vyhrála zakázku na rekonstrukci základní školy ve švédském Vaxholmu.

Laval vyslal na stavbu dvanáct lotyšských zedníků, kteří dostávali plat obvyklý v jejich domovině. To popudilo švédské odbory, které žádaly, aby zaměstnavatel splnil podmínky místních kolektivních smluv a platil zedníkům vyšší švédský plat.

Laval to odmítl, zaměstnanci švédských subdodavatelů pak solidárně nepřišli do práce, nechtěli s Lavalem spolupracovat a protestovali u staveniště. Švédská pobočka Lavalu kvůli tomu zkrachovala a firma odbory zažalovala.

Očekává se, že soud dá opět za pravdu odborům. Generální advokát, jehož názorem se soud obvykle řídí, už v květnu prohlásil, že odboráři mohou tímto způsobem protestovat, pokud to je "přiměřené" a ve veřejném zájmu.

Do sporu se zapojila řada zemí EU, jež poslaly soudu svá stanoviska. Většina unijních nováčků včetně Česka hájila práva podnikatelů, staří členové EU práva odborů.

